

Irit Amiel

Bibliografia podmiotowa:

Poezja:

Mivhan be-Sho'ah (Egzamin z Zagłady), Saar, Tel-Aviv 1994. wyd. pol. *Egzamin z Zagłady*, przeł. z hebr. I. Amiel, Oficyna Bibliofilów, Łódź 1994; wyd. 2 tamże 1998.

Nie zdążyłam, Oficyna Bibliofilów, Łódź 1998.

Wdychać głęboko, Świat Literacki, Izabelin 2002.

Spóźniona / Delayed, przeł. M. Kazmierski, przedmowa = foreword by B. Frymorgen, Austeria, Kraków-Budapeszt 2016. [wybór wierszy w jęz. pol. i ang.]

Wybory wierszy w przekładzie:

Dark flashes. Seventy years after the Holocaust, transl. by Marek Kazmierski, Off Press, London 2013.

Não cheguei a Treblinka a tempo = Nie zdążyłam do Treblinka na czas, tradução de Piotr Kilanowski, Editora Dybbuk, Curitiba 2019.

Proza:

Osmaleni, Posłowie, M. Głowiński, Świat Literacki, Izabelin 1999; wyd. 2, Czuły Barbarzyńca Press, Warszawa 2010, tamże dodruk 2017.

[Tłumaczenia na: j. ang.: *Scorched. A collection of short stories on survivors*, trans. from hebr. R. Rubin, Vallentine Mitchell, London 2006;

j. niem.: *Gezeichnete. Geschichten vom Überleben*, przeł. z hebr. M. Zibaso, Jüdischen Verlag im Suhrkamp Verlag, Berlin 2015;

j. węgierski: *Megperzseltek*, przeł. z hebr. P. Hermann, Poligráf Kiadó, Budapest 2002;

j. japoński: *Scorched kogasareta jidai: horokōsuto seizonsha tanpenshū*, przeł. z j. ang. (*Scorched, a collection of short stories on survivors*) M. Ishihara, Himeji: Kirei Netto Tōkyō: Seiunsha 2018].

Tseruvim (Osmaleni), Karmel, Yerushalayim 2002.

Podwójny krajobraz, Prószyński i S-ka, Warszawa 2008 [tłum. na j. włoski.: *Fratture*, przeł. M. Borejczuk. Keller Editore, Rovereto 2010].

Życie – tytuł tymczasowy, Czuły Barbarzyńca Press, Warszawa 2014;

[tłum. na j. ang.: *Life. A temporary title*, przeł. A. Błasiak, Vallentine Mitchell, London, Portland 2017].

Obecna. Proza i inne pisma pozostałe, oprac. A. Jarzyna, A. Piśkiewicz-Bornstein, M. Tomczok, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2025.

Wywiady/książki:

Ostatnie fastrygi. Irit Amiel w rozmowie z Agnieszką Piśkiewicz-Bornstein, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2021.

Antologie:

Sdelano w Pol'she. Vek XX, [wybór i przekł.] A. Bazilevskij, Vahazar, Moskva 2009.

Huszadik századi lengyel novellák, [wybór] L. Pálfalvi, [przeł.:] J. Cserevits [i in.], Noran, Budapest 2007.

Przekłady:

M. Frenkel, *Ha-recach ha-nazi be-Lwow (To jest morderstwo)*, [Jerozolima; Buenos Aires Fundacja Reysfeld], [1987].

M. Hochberg-Mariańska, M. Peleg-Mariański, *Mi-huts le-h.omot ha-get.o: be-K.rak.ov ha-kevushah* (oryg. *Wśród przyjaciół i wrogów. Poza gettem w okupowanym Krakowie*), Yad v.a-shem be-shituf 'im Irgun Yots'e K.rak.ov, Yerushalayim [1987].

L. Rozentsvig, *Kinot (Treny)*, Sa'ar, Tel Aviv 1992.

B. Mendel, *Be-darkhe ha-goral (Pamiętnik z okresu Holocaustu)*, Sa'ar, Tel-Aviv 1993.

Ł. Gliksman, *Wczoraj i inne wiersze*, w oryg. i przekł. na hebr. I. Amiel i Sz. Raczyńskiej, słowo o autorze R. Löw, K. Bernard, „Kontury”, Tel Awiw-Jafa 1993.

A. Koplowicz, *Utwory własne = Mi-shel 'atsmi: shirim shel na'ar mi-get.o Lodz'*, reprodukcja rękopisu i przekł. I. Amiel, Yad v.a-shem, rashut ha-zikaron la-Sho'ah v.ela-gevurah, Yerushalayim [1994].

D. Pagis, *Ostatni*, oprac. W. Sadkowski, Studio EMKA, Warszawa 2004.

H. Lewin, *Requiem*, w: H. Lewin, *Ja i ty i następna wojna. Teatr życia i śmierci*, Agencja Dramatu i Teatru „Adit”, Warszawa, Wydawnictwo Austeria, Kraków 2011, s. 651–687. Wyst. pt. *Requiem*, Warsztaty (Aszkhawa), reż. W. Urbański, Warszawa, Teatr Współczesny 2015.

Bibliografia przedmiotowa:

Archiwa, słowniki:

Hasło: *Amiel Irit*, w: K. Famulska-Ciesielska, S. J. Żurek, *Literatura polska w Izraelu. Leksykon*, Wydawnictwo Austeria, Kraków-Budapeszt 2012, s. 17-19.

Hasło: *Amiel Irit* (oprac E.R. [Elżbieta Rybicka]), w: *Wielki leksykon pisarzy polskich*, red. J. Pieszczachowicz, t.1, s. 39-40.

Hasło: *Amiel Irit* w: Biblioteka Narodowa, *Korespondencja profesora Michała Głowińskiego*, [T. 1], [A]; Rps akc. 18333/1.

Monografie, artykuły, recenzje:

Ciborowska L., *Emocje „Osmalonych”*. „*Osmaleni*” i „*Podwójny krajobraz*” *Irit Amiel*, w: *Emocje – ekspresja – poetyka. Przegląd zagadnień*, red. D. Saniewska, Wydawnictwo Libron - Filip Lohner, Kraków 2013, s. 109-127.

Cichy M., „*Medaliony*”, „*Gazeta Wyborcza*” 2000 nr 125, s. 16.

Czapliński P., *Pomazani śmiercią*, „*Tygodnik Powszechny*” 2000 nr 11, s. 14.

Dziedzic A., *Podwójny krajobraz Irit Amiel*, „*Polonistyka*” 2012 nr 1, s. 30-32.

Dymon M., *Ślady z kraju dzieciństwa w twórczości Irit Amiel*, w: *Kultura. Literatura, sztuka i nauka w XX wieku*, red. Z. Trębacz, Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, Warszawa 2020, s. 153-169.

Francuz A., „*Wytatuowani w mej pamięci, wyżłobieni w moich żyłach*”. *Z wykopalisk pamięci Irit Amiel*, „*Midrasz*” 2016 nr 4, s. 54-56.

Gielarek-Gorczyca K., *Literackie obrazy rozliczenia z Holocaustem w zbiorze opowiadań Irit Amiel „Osmaleni”*, w: „*Rozliczanie*” przeszłości. *Relacje polsko-żydowskie w tekstach kultury XX i XXI wieku*, red. T. Sucharski i M. Murawska, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej, Słupsk 2016, s. 135-143.

Głowiński M., *Posłowie*, w: I. Amiel, *Osmaleni*, Świat Literacki, Izabelin 1999, s. 103-109.

Gosk H., *Albo się żyje, albo się umiera*, „*Nowe Książki*” 2000 nr 1, s. 46-47.

Grzela R., *Egzamin z zagłady*, „*Literatura*” 1998 nr 7/8, s. 74.

Hoffmann K., *Rana i staranność. Wokół „Spóźnionej” Irit Amiel*, „*Miasteczko Poznań*” 2016 nr 2, s. 150-155.

Jarzyna A., Piśkiewicz-Bornstein A., Tomczok M., *Wojna o biedny język*, „*Tekstualia. Palimpsesty literackie, artystyczne, naukowe*” 2024 nr 4, s. 197-217.

Juchniewicz A., *Życie przelśniewające przez śmierć*, „*Nowe Książki*” 2022 nr 1, s. 49-50.

Kiec I., *Bez powrotu do codzienności (o bohaterach Irit Amiel)*, „*Twórczość*” 2001 nr 4, s. 127-129.

Kiepusa E., *Po drugiej stronie życia. O poezji Irit Amiel*, „*LiteRacje*” 2006 nr 2, s. 12-16.

Kilanowski P., *Vidas vividas, vidas escritas. Vida e obra de Irit Amiel*, „*Arquivo Maaravi. Revista Digital de Estudos Judaicos da UFMG [Universidade Federal de Minas Gerais]*, Belo Horizonte 2023 [nr] 33, s. 154-173.

Kondraciuk P., *Irit Amiel. „Osmaleni”*, „*Cogito 2000*” nr 19, s. 67.

- Koprowska K., *Sfastrygowane. O Irit Amiel*, „Znak” 2021 nr 12, s. 108-110.
- Leociak J., *Krajobraz po Zagładzie*, „Midrasz” 1999 nr 12, s. 50.
- Olech B., *Zbezczeszczeni, osmaleni, ocaleni. Lęk w twórczości Józefa Baua, Irit Amiel, Jadwigi Maurer*, „Miasteczko Poznań” 2014 nr 1/2, s. 158-168.
- Malessa-Drohomirecka M., *Ocalenie*, Midrasz 2008 nr 7/8, s. 6-7.
- Ostowicz A., „...taryf ulgowych dla nikogo nie będzie!”, „Topos” 2000 nr 2, s. 172-173.
- Pakuła Z., *Naznaczona tatuażem*, „Miasteczko Poznań” 2014 nr 1-2, s. 169-172.
- Pakuła Z., *Skórka chleba. Irit Amiel*, „Miasteczko Poznań” 2021 [nr] 1, s. 165-177.
- Patalas A., *Czwarte życie Irit Amiel*, „Polonistyka. Innowacje” 2021 nr 13, s. 5-8.
- Patalas A., *Proza Irit Amiel wobec „sublokatorstwa” jako kategorii kulturowej („osmaleni” wobec „sublokatorek” i „sublokatorów”)*, w: *Historia najnowsza w literaturze i kulturze a edukacja polonistyczna*, red. A. Janus-Sitarz, A. Kania, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2018, s. 199-216.
- Petrowicz J., *Czujnik Szoa*, „Nowe Książki” 2022 nr 4, s. 57-58.
- Podobiński S., *Rola języka i języków w kształtowaniu się świadomości i budowaniu więzi społecznych — żydowskie antecedencje traumatyczne z częstochowskiego getta w „Osmalonych” Irit Amiel*, w: *Z dziejów Żydów w Częstochowie*, red. Z. Jakubowski, przy współpracy S. Podobińskiego, Wydawnictwo WSP w Częstochowie, Częstochowa 2002, s. 81-92.
- Radziwon M., *Nie ma ucieczki od pamięci Zagłady*, „Gazeta Wyborcza” 2009 nr 127, s. 16.
- Regiewicz A., *W perspektywie Innego. Czytanie opowiadań Irit Amiel w kontekście psychologii międzykulturowej*, „Rocznik Komparatystyczny” 2019 [nr] 10, s. 147-162.
- Regiewicz A., „*I’m not sure whether I died that day or had been resurrected*”. *Paschal themes in Irit Amiel’s stories*, „Journal of Modern Jewish Studies”, Abingdon on Thames 2021 [nr] 3, s. 384-403.
- Regiewicz A., *Mesjańska perspektywa opowiadań Irit Amiel*, „Narracje o Zagładzie” 2021 nr 1(7), s. 136-154
- Sokołowska J., *Świadek Irit Amiel*, „Kresy” 2009 nr 4, s. 23-32.
- Sokołowska K., *Głos dziecka. O poezji Irit Amiel*, w: *Cykle i cykliczność. Prace dedykowane Pani Profesor Krystynie Jakowskiej*, red. A. Kiezuń i D. Kulesza, Białystok 2010, s. 297-306.
- Szaruga L., *Świat poetycki*, „Zeszyty Literackie” 2003 z. 83, s. 239-243 (z not. o Leszku Szarudzie na s. 276).
- Szymańska A., *Wiersze z brzucha*, „Nowe Książki” 1998 nr 8, s. 43-44.

Śliwiński P., *Trauma i empatia*, [posłowie do:] I. Amiel, *Wdychać głęboko*, Świat Literacki, Izabelin 2002, s. 77-85.

Tomczok M., *Irit Amiel. Życie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021.

Wal A., „Opowiedz ludziom”. *Poezja Irit Amiel*, w: *Poezja polska na obczyźnie. Studia i szkice*, t.2. red. Z. Andres i J. Wolski, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2005, s. 254-274.

Wal A., „Wyświetlić ostatnie stare negatywy”. *O autobiografii Irit Amiel*, w: *Powrzesniowa emigracja niepodległościowa na mapie kultury nie tylko polskiej. Paryż, Londyn, Monachium, Nowy Jork*, t. 2., red. V. Wejs-Milewska i Ewa Rogalewska, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016, s. 725-733.

Waligóra J., *Nikomui się nie udało... O prozie Irit Amiel*, w: *Lęk, ból, cierpienie. Analizy i interpretacje*, pod red. Grażyny Różańskiej, Wydawnictwo Jasne, Akademia Pomorska, Pruszcz Gdański – Słupsk 2015, s. 17-27.

Zwolska-Plusa K., *Dwa oblicza żydowskiej matki w prozie Irit Amiel i Haliny Birenbaum*, w: *Tożsamość a stereotypy. Żydzi i Polacy*, red. J. Mizgalski i M. Soja, Fundacja Instytut Samorządowy, Częstochowa 2014, s. 44-56.

Zwolska-Plusa K., *Kobiety a sacrum w polsko-żydowskiej prozie posttraumatycznej. Irit Amiel i Janina Bauman*, w: *Żydzi Wschodniej Polski. Ser. 3, Kobieta żydowska*, red. nauk. A. Janicka, J. Ławski, B. Olech, Wydawnictwo Alter Studio, Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku, Katedra Badań Filologicznych „Wschód-Zachód”, Białystok 2015, s. 441-450.

Film dokumentalny:

To jednak ja zwyciężyłam – Irit Amiel, [relacja z wizyty Irit Amiel w Częstochowie w 2014 r.];

realizacja: RM Group Produkcja TV;

<https://www.youtube.com/watch?v=7snoBOQoKgE&t=17s>

Strony www:

Hasło: *Amiel Irit* (oprac. M. Kotowska-Kachel), *Polscy pisarze i badacze literatury XX i XXI wieku. Cyfrowy słownik biobibliograficzny*, <https://pisarzeibadacze.ibl.edu.pl/haslo/68/amiel-irit/#-5165210332111540600>

Hasło: *Amiel Irit* (oprac. M. Kotowska-Kachel), *Polscy pisarze i badacze literatury przełomu XX i XXI wieku*, <https://nplp.pl/artukul/irit-amiel/>

Autorka hasła: Anna Wal

